Suuri valiokunta

Perjantai 16.6.2023 klo 12.15—13.43

Läsnä
puheenjohtaja Heikki Autto kok
1. varapuheenjohtaja Jani Mäkelä ps
2. varapuheenjohtaja Maria Guzenina sd
jäsen Miko Bergbom ps
jäsen Eva Biaudet r (1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10) (11 osittain)
jäsen Ritva Elomaa ps
jäsen Sari Essayah kd
jäsen Sanni Grahn-Laasonen kok
jäsen Atte Harjanne vihr
jäsen Eveliina Heinäluoma sd
jäsen Anne Kalmari kesk
jäsen Ville Kaunisto kok
jäsen Kimmo Kiljunen sd (10, 12, 13, 14) (9, 11 osittain)
jäsen Johannes Koskinen sd (1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 12, 13, 14) (10 osittain)
jäsen Hanna Kosonen kesk
jäsen Merja Kyllönen vas
jäsen Suna Kymäläinen sd (1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9) (10 osittain)
jäsen Jouni Ovaska kesk
jäsen Lulu Ranne ps
jäsen Saara-Sofia Sirén kok (10, 11, 12, 13, 14) (9 osittain)
jäsen Sinuhe Wallinheimo kok
jäsen Joakim Vigelius ps
jäsen Timo Vornanen ps
varajäsen Sanna Antikainen ps (10) (9, 11 osittain)
varajäsen Timo Furuholm vas
varajäsen Kaisa Garedew ps (1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10) (11 osittain)
varajäsen Jussi Halla-aho ps (1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10) (11 osittain)
varajäsen Sari Multala kok (10) (9, 11 osittain)
varajäsen Anders Norrback r (1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10) (11 osittain)
varajäsen Susanne Päivärinta kok
varajäsen Paula Werning sd
varajäsen Pia Viitanen sd
varajäsen Peter Östman kd (10, 11, 12, 13, 14) (9 osittain)

Sihteerit
valiokuntaneuvos Kaisa Männistö
valiokuntaneuvos Anna Sorto

Pöytäkirja SuVP 16/2023 vp

1. Nimenhuuto

Toimitettiin nimenhuuto. Läsnä oli 28 jäsentä.

2. Päätösvaltaisuus

Kokous todettiin päätösvaltaiseksi.

3. Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle komission ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi (ASAP)

Valtioneuvoston U-kirjelmä U 15/2023 vp

Asia on saapunut eduskuntaan. Asia on lisäksi lähetetty puolustusvaliokuntaan lausunnon antamista varten.

4. Valtioneuvoston selvitys: E-kirje - Euroopan unionin vuoden 2024 talousarvioesityksen valmisteluun liittyvä komission ennakkoarvio vuodelle 2024

Valtioneuvoston E-selvitys E 4/2023 vp

Liiteasiakirja Euroopan unionin vuoden 2024 talousarvioesityksen valmisteluun liittyvä komission ennakkoarvio vuodelle 2024 A 4

Asia on saapunut eduskuntaan.

Todettiin, että asia on luonteeltaan perustuslain 96 §:n mukainen asia, joka on tuotu sen kiireellisyyden vuoksi eduskuntaan E-kirjeellä. Valiokunta pitää toimintatapaa perusteltuna.

Valiokunta päätti pyytää valtiovarainvaliokunnan lausunnon.

5. Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle komission ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi (väline Euroopan puolustusteollisuuden vahvistamiseksi yhteishankintojen avulla)

Valtioneuvoston U-kirjelmä U 74/2022 vp

Valiokunnan lausunto PuVL 8/2022 vp
U-jatkokirjelmä UJ 38/2022 vp
Valiokunnan lausunto PuVL 2/2023 vp

Puolustusvaliokunnan lausunto PuVL 2/2023 vp on saapunut valiokuntaan.

Valiokunta hyväksyi eduskunnan kannan SuVEK 26/2023 vp: Valiokunta yhtyy erikoisvaliokunnan lausunnon mukaisesti valtioneuvoston kantaan.

6. Valtioneuvoston selvitys: Komission ehdotus asbestidirektiivin muuttamisesta

Valtioneuvoston E-selvitys E 126/2022 vp

E-jatkokirjelmä EJ 2/2023 vp

Valiokunta merkitsi saapuneeksi sosiaali- ja terveysvaliokunnan kannanoton: Valiokunta yhtyy valtioneuvoston kantaan. EJ 2/2023 vp

7. Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi naisiin kohdistuvan väkivallan ja lähisuhdeväkivallan torjumisesta

Valtioneuvoston U-kirjelmä U 32/2022 vp

Valiokunnan lausunto LaVL 17/2022 vp
Valiokunnan lausunto TyVL 7/2022 vp
U-jatkokirjelmä UJ 9/2023 vp
Valiokunnan lausunto LaVL 5/2023 vp

Valiokunta merkitsi saapuneeksi sosiaali- ja terveysvaliokunnan kannanoton: Valiokunta yhtyy valtioneuvoston kantaan. UJ 9/2023 vp

8. Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle Euroopan komission ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi varojen takaisinhankinnasta ja menetetyksi tuomitsemisesta (COM(2022) 245 final)

Valtioneuvoston U-kirjelmä U 73/2022 vp

Valiokunnan lausunto LaVL 26/2022 vp
Valiokunnan lausunto HaVL 30/2022 vp
Valiokunnan lausunto PeVL 78/2022 vp
U-jatkokirjelmä UJ 7/2023 vp
Valiokunnan lausunto HaVL 3/2023 vp
Valiokunnan lausunto LaVL 3/2023 vp

Merkittiin saapuneeksi perustuslakivaliokunnan ilmoitus: ei toimenpiteitä.

9. Epävirallinen ympäristöministerikokous 18.-19.4.2023

Eurooppa-neuvoston ja EUn neuvostojen kokoukset EUN 1/2023 vp

EUN-raportti Epävirallinen ympäristöministerikokous 18.-19.4.2023 Tukholma A 9

Raportointi

Merkittiin raportti saapuneeksi.

Valiokunta merkitsi selvityksen saaduksi.

Raportointi valmis.

10. Euroopan unionin neuvoston kokous 20.6.2023 (Ympäristöneuvosto)

Eurooppa-neuvoston ja EUn neuvostojen kokoukset EUN 23/2023 vp A 10

Valmistelu

Valiokunnassa oli kuultavana:
- valtiosihteeri Terhi Lehtonen, ympäristöministeriö

Estyneenä poissa oli:
- ministeri Maria Ohisalo

Avustajinaan:
ympäristöneuvos Olli Ojala, ympäristöministeriö

ylitarkastaja Sara Österberg, liikenne- ja viestintäministeriö
erityisasiantuntija, Katarina Dahlman, ympäristöministeriö
lainsäädäntäneuvos Katariina Haavanlammi, ympäristöministeriö

Valtiosihteeri Lehtonen esitteli neuvoston kokouksen asiat. Seuraavasta asialistan kohdasta käytiin keskustelua.

-Asetus luonnon ennallistamisesta (U 76/2022 vp)

Puheenvuoron käyttivät ed. Mäkelä, Kalmari, Harjanne, Essayah ja Guzenina. Valtiosihteeri Lehtonen ja ympäristöneuvos Ojala vastasivat puheenvuoroihin.

Asian käsittely keskeytettiin ja sitä päätettiin jatkaa 11 §:ssä lausuntoasian käsittelyn yhteydessä.

- Asetus raskaiden hyötyajoneuvojen hiilidioksidipäästönormeja koskevan asetuksen (EU) 2019/1242 muuttamisesta (U 128/2022 vp)

Valiokunta käsitteli asiaa EU-neuvoston asialistalla.

- Ilmanlaatudirektiivi (U 126/2022 vp)

Valiokunta käsitteli asiaa EU-neuvoston asialistalla.

Valiokunta merkitsi selvityksen saaduksi.

11. Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle komission ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi luonnon ennallistamisesta (ennallistamisasetus)

Valtioneuvoston U-kirjelmä U 76/2022 vp
- Valiokunnan lausunto TaVL 45/2022 vp
- Valiokunnan lausunto YmVL 41/2022 vp
- Valiokunnan lausunto MmVL 28/2022 vp
- Valiokunnan lausunto VaVL 17/2022 vp
- Valiokunnan lausunto PeVL 62/2022 vp
- Valiokunnan lausunto SuVL 14/2022 vp
- U-jatkokirjelmä UJ 11/2023 vp
- Valiokunnan lausuntoluonnos Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle komission ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi luonnon ennallistamisesta (ennallistamisasetus) A 11

Valiokunta kävi valmistavan keskustelun.

Sihteeri esitteli lausuntoluonnoksen.

Yksityiskohtaisen käsittelyn aluksi ed. Ovaska ehdotti ed. Kalmarin kannattamana, että lausuntoluonnos saisi eriävästä mielipiteestä ilmenevän sisällön. Ehdotuksesta äänestettiin pohjaesitystä vastaan.

Lausuntoluonnos hyväksyttiin käsittelyn pohjaksi äänin 21-3.

Ed. Päivärinta esitti, että 3. kappaleen viimeinen virke muutettaisiin kuulumaan seuraavasti: "Suomen kustannusten ei tule olla kohtuuttomat suhteessa muiden jäsenmaiden kustannuksiin" ja että 6. kappaleen viimeiseen virkkeeseen lisättäisiin sana "ja huomioimiseksi". Ehdotus raukesi kannattamattomana.

Ed. Harjanne esitti ed. Kyllösen kannattamana, että lausuntoluonnokseen lisättäisiin 1. kappaleen jälkeen seuraava uusi kappale: "Suuri valiokunta toteaa aiemman lausuntonsa (SuVL 14/2022 vp) mukaisesti, että luonnon monimuotoisuuden turvaamiseksi on kehitettävä kestävästi ja oikeudenmukaisesti toteutettavissa olevaa sääntelyä, jotta EU:n biodiversiteettistrategian tavoitteiden toteuttamista ja luontokadon pysäyttämistä voidaan edistää. Riittävän kunnianhimoisen, toteuttamiskelpoisen ja kustannustehokkaan ennallistamisasetuksen aikaansaaminen on välttämätöntä.” Ehdotus hylättiin äänin 21-4.

Ed. Kyllönen esitti ed. Harjanteen kannattamana, että lausuntoluonnoksen 3. kappale muutettaisiin kuulumaan seuraavasti: "Neuvotteluprosessin yhteydessä asetuskokonaisuutta on onnistuttu muokkaamaan toiminnallisesti kestävämpään suuntaan. Kustannusten arviointi on ollut haastavaa ja laskelmat ovat vaihdelleet sen mukaan, miten on huomioitu jo aiemmin tehtyjen lainsäädäntösitoumusten vaikutus asetuksen edellyttämiin muutoksiin ja niiden edellyttämiin taloudellisiin velvoitteisiin jatkossa. Suuri valiokunta katsoo, että toimeenpanon tulee kohdentua kestävällä tavalla eri jäsenmaiden osalta, kustannuksia tulee saada edelleen olennaisesti kohtuullistettua ja myös Suomeen kohdentuvien kustannusten tulee olla suhteessa muiden jäsenmaiden kustannuksiin". Ehdotus hylättiin äänin 21-4.

Yksityiskohtaisessa käsittelyssä valiokunta hyväksyi lausuntoluonnoksen sellaisenaan.

Valiokunta päätti yksimielisesti pitää käsittelyä asian ratkaisevana käsittelynä.

Kannanottoon jätettiin eriävä mielipide: kesk.

Kokous keskeytettiin klo 13.00 ja sitä jatkettiin klo 13.30. Jatkettiin 10 §:ssä keskeytettyä selvitysasian (EUN 23/2023 vp, Ympäristöneuvoston kokous 20.6.2023, asetus luonnon ennallistamisesta, yleisnäkemys) käsittelyä.

Ed. Ovaska ehdotti ed. Kalmarin kannattamana, että suuri valiokunta hyväksyisi seuraavan eduskunnan kannan: "Suuri valiokunta ei hyväksy puheenjohtajavaltion kompromissiehdotusta ennallistamisasetukseksi". Tämän jälkeen ed. Harjanne ehdotti ed. Kyllösen kannattamana, että suuri valiokunta hyväksyisi seuraavan eduskunnan kannan: "Suuri valiokunta korostaa tarvetta säätää EU:n biodiversiteettistrategian tavoitteiden mukainen ja toteuttamiskelpoinen ennallistamisasetus." Ehdotuksista äänestettiin ensin toisiaan vastaan. Äänten mentyä tasan äänin 3-3 (16 tyhjää) suoritettiin arvonta, jonka voitti ed. Ovaskan ehdotus. Tämän jälkeen äänestettiin pohjana ollutta puheenjohtajan pohjaesitystä vastaan.

Pohjaesitys hyväksyttiin äänin 21-3.

Valiokunta hyväksyi eduskunnan kannan SuVEK 27/2023 vp: suurella valiokunnalla ei ole huomauttamista valtioneuvoston U-jatkokirjelmästä UJ 11/2023 vp ilmenevään toiminta-linjaan seuraavin täsmennyksin. Valiokunta pitää tärkeänä, että Suomen toiminta ympäristöneuvostossa (20.6.2023) huomioi läheisten kumppanimaiden toiminnan.

12. Euroopan unionin neuvoston kokous 19.6.2023 (Energianeuvosto)

Eurooppa-neuvoston ja EUn neuvostojen kokoukset EUN 22/2023 vp A 12

Valmistelu

Asia käsiteltiin kirjallisessa menettelyssä.

Valiokunta merkitsi selvityksen saaduksi.

13. Muut asiat

Valiokunnan kesän kokoukset:

- Ti 20.6.2023 klo 12.30, SuV:n kokoushuone

- Ke 28.6. klo 13.00, SuV:n kokoushuone tai etäkokous (klo-aika mukautuu täysistunnon aikatauluun)

- Ke 5.7. klo 13.00 etäkokous tai kirjallinen menettely

- Ke 12.7. klo 13.00 etäkokous tai kirjallinen menettely

(mahdollisista muutoksista ilmoitetaan erikseen).

Matkat:

- Su 17.9.- ma 18.9.2023 COSAC-puheenjohtajakokous (Madrid)

- To 26.10.- pe 27.10.2023 Art. 13 (Madrid) (valtuuskunta SuV 2 ed., VaV 2 ed, TaV 2 ed)

- Ma 13.11. - ti 14.11.2023 (valiokunnan matka EU-toimielimiin/Bryssel). Valtuuskunnan koosta päätetään syksyllä työjaostossa.

- Su 26.11.-ti 28.11.2023 LXX COSAC-yleiskokous (Madrid) (valtuuskunta 6 ed).

14. Seuraava kokous

Ilmoitettiin, että valiokunnan seuraava kokous on tiistaina 20.6.2023 klo 12.30.

Pöytäkirjan vakuudeksi

Valiokuntaneuvos Anna Sorto